

**PŘÍRODOVĚDECKÁ
FAKULTA**

Masarykova univerzita

Základní pojmy podnikatelského projektu

31. října 2016

Základní pojmy podnikatelského projektu

Terminologie podnikatelského projektu

- a) Zjednodušený výkaz zisků a ztrát
- b) Akviziční cena
- c) Výnosy
- d) Náklady vs výdaje
- e) Odpisy
- f) Dluhová služba
- g) Zdanění
- h) Zisk vs cashflow

Základní pojmy podnikatelského projektu

Profit and loss statement (výsledovka, výkaz zisku a ztráty): základní účetní dokument
(upraveno pro projekty těžby a průzkumu)

- +** Net sales, revenue, income, top line (Výnos, výkony, tržby, obrat)
- Production Taxes (Royalty)
- Operating Expenditures (OPEX) (variable, fixed, provozní náklady)
- =** Gross profit (US – Gross margin, earnings) (přidaná hodnota)
- G&A expenses (general and administration, combined costs of operating the company) (správní a režijní náklady)
- R&D(research and development)
- =** EBITDA (hrubý provozní zisk, přibližný odhad cashflow)
- Depreciation and amortization (odpisy)
- =** EBIT, operating income (provozní výsledek hospodaření)
- Interest expenses (úroky)
- =** EBT (zisk před zdaněním, hrubý zisk)
- Tax expenses (daň z příjmu)
- =** Net income (net profit, EAT, net earnings, bottom line) (čistý zisk, výsledek hospodaření)

Základní pojmy podnikatelského projektu

Vztahy mezi různými úrovněmi zisku

EBITDA			
EBIT			odpisy
EBT		úroky	
EAT	daně		
čistý zisk, hosp. výsl. za účetní období			
zisk před zdaněním, hospodářský výsledek, výsledek hospodaření			
zisk před zdaněním a úroky, provozní hospodářský výsledek,			
zisk před zdaněním, úroky a odpisy			

Podle Ladislav Schnaiberg, www.ebitda.cz

Základní pojmy podnikatelského projektu

Výnos

Výnos v ekonomii podniku představuje peněžní částky, které podnik získal z veškerých svých činností za určité období (měsíc, rok) bez ohledu na to, zda v tomto období došlo k jejich úhradě.
Opakem výnosů jsou náklady. (Tržby = obrat)

Výnosy podniku tvoří:

- ✓ **provozní výnosy** získané v provozně-hospodářské činnosti podniku (tržby za prodej uhlí, ropy)
- ✓ **finanční výnosy** získané z finančních investic, cenných papírů, vkladů a účastí
- ✓ **mimořádné výnosy** získané mimořádně, například prodejem odepsaných strojů, technologie, vrtní soupravy úpravny

Rozdíl mezi výnosy a náklady tvoří hospodářský výsledek podniku: převyšují-li výnosy, jde o **zisk**, převyšují-li náklady, jde o **ztrátu**

Základní pojmy podnikatelského projektu

Výdaje a náklady (Expenditures, Costs and Expenses POZOR NA TERMINOLOGII)

- ✓ **Výdaje** a **náklady** se velmi často zaměňují
- ✓ **Výdaje (expenditures)** jsou reálné peněžní toky v organizaci (cash flow) – jedná se o **úbytky finančních prostředků** (například zaplacení faktury, zaplacení za pohonné hmoty na benzínové pumpě). Jejich výsledkem je tedy snížení množství finančních prostředků na účtu nebo v pokladně.
- ✓ Oproti tomu **náklady (expenses)** vznikají spotřebou zdrojů, jsou to **hmotné toky** které mají peněžní vyjádření. Náklady nutně nemusí znamenat úbytek finančních prostředků. Náklady vznikají například provozem automobilu nebo budovy.
- ✓ Peněžní toky mohou hmotné toky provázet, předcházet nebo následovat. Tedy finanční přírůstky či úbytky mohou být v jiných časech než v jakých vznikají náklady. Rozdíly vznikají především krátkodobě a jsou vyjádřeny rozdíly v hodnotách zisku oproti cash flow.

Základní pojmy podnikatelského projektu

Provozní náklady (výdaje), nebo také **OPEX** (operational expenses, expenditures) jsou celkové náklady na zajištění běžné podnikatelské činnosti tj. neinvestiční náklady.

Provozní výdaje se promítají do nákladů ihned a najednou.

V geologických projektech se ve většině případů setkáváme s následujícími kategoriemi:

- ✓ Fixní OPEX se v projektu uskutečňují bez závislosti na objemu vytěžené suroviny. Ovlivňují tím víc, čím méně se dobývá. Hlavní kategorie jsou: pravidelné opravy těžební technologie, vrtů, mzdové výdaje spojené s nezbytným provozem střediska, pojištění, BOZP, ochrana .... **Udávají se v absolutní hodnotě za jednotku času.**
- ✓ Variabilní OPEX přímo souvisí s objemem vytěžené suroviny. Zahrnují především úpravu na ložisku, výdaje na chemikálie, obsluhu úpravny a její provoz a také velmi významně dopravu vytěžené suroviny na trh. **Udávají se tedy v peněžní hodnotě za jednotku vytěžené suroviny.**

Základní pojmy podnikatelského projektu

Provozní náklady (výdaje), nebo také **OPEX** (operational expenses, expenditures) jsou celkové náklady na zajištění běžné podnikatelské činnosti tj. neinvestiční náklady.

Provozní výdaje se promítají do nákladů ihned a najednou.

V geologických projektech se ve většině případů setkáváme s následujícími kategoriemi:

- ✓ G&A (general and administration) jsou v širším slova smyslu režie spojené s řízením společnosti, tedy management, kanceláře, auta, energie, výpočetní technika, telefon, cestovné atd. Je vždy nezbytné při hodnocení projektu dokázat určit, jak a jestli se při přijetí projektu změní
- ✓ R&D (research and development) je zvláštní kategorie, v geologických projektech se sem řadí převážně geofyzikální průzkum a neúspěšné průzkumné vrty (úspěšné se odepisují).

Základní pojmy podnikatelského projektu

Kapitálové (Investiční) náklady, výdaje (často se používá zkratka **CAPEX** z anglického capital expenditures), jsou náklady obchodní společnosti na pořízení nového a obnovu starého (nejen) fyzického majetku, jako např. zařízení, nemovitosti, průmyslové a technické vybavení.

V případě projektů těžby nerostných surovin se dále musí počítat s investicemi vrtů, úpravny, transportních prostředků, do likvidace (vrtů, technologie) a rekultivace po ukončení projektu.

Častou otázkou v účetnictví každé firmy je, zda dané náklady mají být vedeny jako investiční, nebo jako provozní výdaje.

Náklady vedené jako investiční se však amortizují (odepisují) postupně po dobu několika let.

Akviziční cena

- ✓ Velmi zásadní investicí pro každý projekt je akviziční cena.
- ✓ Akviziční cena se zpravidla zakládá nejen na existujícím majetku projektu, ale hlavně na očekáváních s projektem spojená. Proto se kupuje projekt za cenu zásadně vyšší, než je účetní cena.
- ✓ Rozdíl se nazývá **Goodwill**. Není předmětem odpisu, ale v hodnotě firmy představuje významnou hodnotu. Pravidelně podléhá přecenění (nahoru, či dolů), což nemá vliv na daňový základ, ale na kapitálové fondy firmy, například při garancích za bankovní financování.

Příklad:

Společnost nabízí k prodeji dceřinnou společnost s projektem průzkumu a těžby ložiska sklářského písku. Majetek společnosti má zůstatkovou (účetní) cenu majetku 200,000 USD.

Cena společnosti na trhu je 1,000,000 USD

Takže z akvizice vyplývá odpis ze zůstatkové hodnoty 200,000 USD a Goodwill 800,000 USD

Odpisy

Odpis je částka, která vyjadřuje opotřebení majetku za určité období. Smyslem odepisování je rozložit pořizovací cenu majetku jako náklad do více období. Pořízení majetku tedy neovlivní výsledek hospodaření firmy hned, ale poměrně po celou dobu životnosti majetku.

Odpisy se používají pouze pro dlouhodobý majetek, který se odepisuje do výše vstupní ceny, v ČR buď rovnoměrně nebo zrychleně, jinde existují různé metody, například na základě zbytkových zásob.

Základní pojmy podnikatelského projektu

Odpisy

Zatímco výdaje na provoz musíme každý rok skutečně vytáhnout z kapsy, tak naopak na odpisy nemusíme vynakládat žádné peníze. Již jednou jsme totiž tyto peníze vynaložili, a to hned na začátku projektu, pak se nám v podobě odpisů vrací.

Ve výše uvedené rovnici se nám odpisy objevují jako náklad (z hlediska účetnictví není nákladem investice, ale až odpis z ní), ale reálně jsou to příjmy, které ve skutečnosti přitékají jako výnosy z investice.

Definice:

Z hlediska účetnictví jsou odpisy nákladem. Z hlediska propočtu cash flow jsou odpisy výnosem.

Dlouhodobý hmotný majetek odepisovaný:

- ✓ samostatné movité věci a soubory movitých věcí, jejichž vstupní cena je vyšší než 40 000 Kč a
- ✓ předpokládaná doba užívání delší než jeden rok

Dlouhodobý nehmotný majetek odepisovaný:

- ✓ vstupní cena je vyšší než 60 000 Kč
- ✓ zřizovací výdaje
- ✓ nehmotné výsledky výzkumu a vývoje
- ✓ software
- ✓ ocenitelná práva
- ✓ ostatní dlouhodobý nehmotný majetek

Základní pojmy podnikatelského projektu

Dluhová služba (splátky a úroky):

Splátky: Z hlediska účetnictví nejsou splátky nákladem. Z hlediska cash flow jsou splátky záporným výnosem.

Úroky: Z hlediska účetnictví jsou úroky nákladem. Z hlediska cash flow jsou úroky záporným výnosem.

Daně

Daně: Z hlediska účetnictví nejsou daně z příjmu nákladem. Z hlediska cash flow jsou daně záporným výnosem. Ve většině projektů se platí royalty, která se však považuje za provozní náklad. Další daně, jako daň z příjmu a speciální daně nákladem nejsou.

CASHFLOW:

Čistý zisk + odpisy – splátky úvěru – dodatečné investice z vlastních zdrojů